

ШЛЯХ «НОВОЇ ЄВРОПИ»:

ВІД асоціації до кандидатства

Команда Центру «Нова Європа» докладала зусиль для інтеграції України до Європейського Союзу не один рік. Ми однаково завзято й натхненно працювали як у країнах ЄС, так і в регіонах України. Отримання кандидатського статусу для нас, як і для всієї країни, особливий момент. Сотні, якщо не тисячі коментарів і статей; десятки досліджень; сотні виступів на заходах в Україні і за кордоном – складно підрахувати всі кроки. Утім, ми вирішили пригадати найбільш пам'ятні ініціативи нашого центру, які робили Україну ближчими до сьогоденного дня:

ЯК ПОЗБУТИСЯ ПОСТРАДЯНСЬКОСТІ?

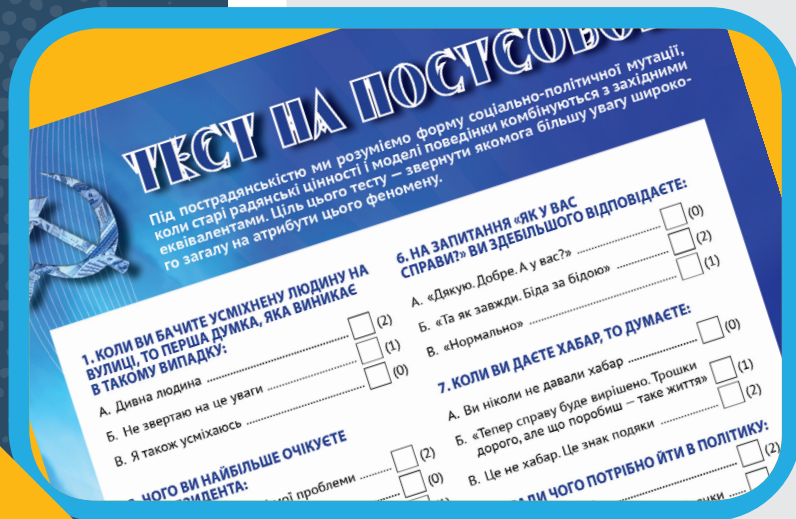
Ми розуміли, що шлях до ЄС буде непростим – існують глибинні перешкоди (інколи на рівні психології), що віддаляють нас від старших європейських демократій.

Грунтовне дослідження наша команда здійснила десять років тому на тему «Як позбутися пострадянськості?». Під пострадянськістю ми мали на увазі суміш радянських звичок, які в нових умовах видозмінилися і проявилися у часом ще гірших формах. Нетолерантність, домінування непотизму і блату, плагіат і ще чимало відхилень... Європеїзація – такою була наша перша з десяти рекомендацій для викорінення пострадянських звичок, для зміни всієї України. Якщо хочете порівняти, що змінилося за десять років у цьому питанні, то вам за цим посиланням:

http://neweurope.org.ua/wp-content/uploads/2017/12/postsov_all_ukr.pdf

Якщо ви хотіли би довідатися, наскільки самі відійшли від пострадянської моделі поведінки, то запрошуємо пройти напівжартівливий тест на цю тему:

<http://neweurope.org.ua/test-na-postsovkovist/>

ВУЛИЧНІ ЄВРОУНІВЕРСИТЕТИ

«Вуличний євроуніверситет» у Житомирі. Наші лектори – Мортен Енберг (Швеція), Анка Фельдгузен (Німеччина) і Іван Почух (Чехія), (вересень 2013 року)

Вуличний євроуніверситет у Миколаєві. На фото: тодішній Посол ЄС в Україні Ян Томбінські та Заступник Посла Швеції в Україні Мортен Енберг

Вуличний євроуніверситет в Одесі за участі Посла Франції в Україні Алана Ремі (травень, 2013)

У 2013 році команда Центру «Нова Європа» ініціювала креативний проєкт – об'їздити обласні і районні центри тих регіонів, які або не визначилися, або вагалися щодо європейського курсу нашої держави. Провідні експерти, послі країн ЄС на наше запрошення читали євролекції просто на вулицях Одеси й Ніжина; Конотопа і Кропивницького; Черкас і Кременчука; Житомира і Херсона (загалом понад 20 міст і містечок)... Найцікавішою складовою нашого просвітницького проєкту були вуличні виставки карикатур, на яких були зображені дві реальності – порівняння стану справ у країнах ЄС і в Україні в ідентичних сферах (освіта, судочинство, охорона здоров'я тощо). Звичайно, порівняння, було не нашу, українську користь. Ось тут можна ознайомитися з буклетом «Є краща сторона Європи»: <http://neweurope.org.ua/analytics/krashha-storona-yevropy/>

ВУЛИЧНІ ЄВРОУНІВЕРСИТЕТИ

НЕВЕЛИЧКИЙ ЗВІТ У ЦИФРАХ:

наші
заходи
відвідало
не менше

35
ТИС.

Багато учасників наших
євролекцій згодом стали
учасниками Євромайдану,
вболіваючи
за підписання
Угоди
про
асоціацію.

команда
«Нової Європи»
подолала зі своїм
проєктом понад

9
ТИС. КМ

(відстань від Києва
до Джакарти чи
Кейптауна)

ВУЛИЧНІ ЄВРОУНІВЕРСИТЕТИ

Одна з карикатур, що еспонувалася у рамках «Вуличних євроуніверситетів» (2013)

Дещо про вплив євролекцій: у вересні 2013 року наша команда провела євролекцію у Сімферополі. Невдовзі сюжет про неї вийшов у випуску «новин» Дмитрія Кісельова, де журналісти перебрахали все, що могли перебрехати: запрошеного лектора заступника посла Великої Британії назвали директором нашого аналітичного центру; буклет «Є краща сторона Європа» обізвали «євробукварем», який спеціально підготував ЄС «для промивання мізків» українців (жодної копійки наш центр від ЄС на цю ініціативу, до речі, не отримав). Багато місцевих політиків чинили опір будь-яким спробам розповісти правду про Європейський Союз. У Харкові не дозволили проводити євролекцію, у Запоріжжі погрожували розправою, а КМДА забороняла проводити євроуніверситет на Хрещатику... Мер міста звертався персонально до посла ЄС з проханням «повпливати» на нас. Виставка все одно відбулася після великого скандалу в масмедіа – щоправда, проводити її довелося на Михайлівській площі.

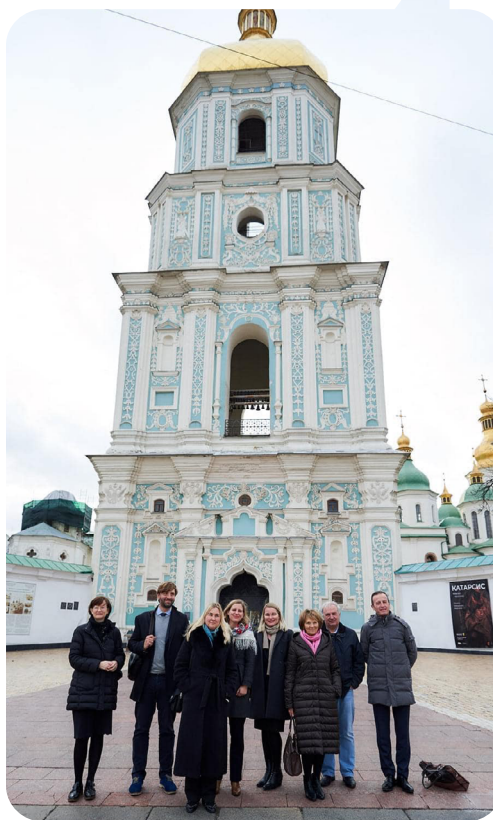
УКРАЇНА – НА ВЛАСНІ ОЧІ

«Ми багато чули про Україну, але сприймали її геть інакше. Дякуємо за можливість приїхати до вас – ми бачимо, що ваші вулички, будинки, привітні люди – такі ж, як у нас, у Європі»,

— так ділилася своїми враженнями про Київ одна з відомих італійських журналісток, яка прибула на запрошення нашого аналітичного центру до Києва в 2014 році.

Масована пропаганда Росії, яка супроводжувала початок агресії проти України в лютому 2014 року, виявила серйозну проблему – у світі був значний запит на інформацію про Україну, проте фактично не було закордонних фахівців, які б займались Україною професійно.

Візит лідерів думок із Франції, Київ (листопад, 2021)

Ми розпочали амбітну ініціативу – створили клуб друзів України у Європі і США. Загалом ми організували понад 14 навчальних візитів: учасниками цих поїздок були журналісти провідних медіа світу, експерти ключових аналітичних центрів. Деякі з них були в Україні вперше. Більшість учасників наших навчальних візитів активно відстоювали надання Україні кандидатського статусу в ЄС, вболівають за перемогу України у війні, яку розв'язала Росія. З відеозвітом про останній стаді-візит для французьких лідерів думок можна ознайомитися тут: <http://neweurope.org.ua/video-ukrayina-fratsuzkymy-ochyma/>

АДВОКАЦІЯ БЕЗВІЗУ

Виставка карикатур, присвячених безвізу, широко висвітлювалася в масмедіа (червень, 2017)

Відкриття в парку Шевченка (Київ) виставки політичних карикатур «Як Україна йшла до безвізу» за участі Посла ЄС та представників МЗС України (червень, 2017)

Наша команда також була включена в розробку та активну адвокацію аргументів, які спростовують закиди основних скептиків у ЄС (зокрема, правоохоронних та міграційних відомств). Ці аргументи активно використовувались урядовцями та парламентарями на переговорах у ключових столицях ЄС. Не обійшлося і тут без креативу – початку безвізу ми присвятили символічну виставку карикатур просто неба в Парку Шевченка влітку 2017 року.

ЄВРОМАПА

Презентація «Євромапи-2»
(вересень, 2020)

Ми розуміли, що Україна не зможе інтегруватися до ЄС лише зусиллями одного Києва. Центр «Нова Європа» прагнув показати, що багато речей залежить і від представників місцевої влади. Саме з цією метою ми вирішили здійснювати щорічну оцінку євроуспіхів кожної області України.

Презентація «Євромапи-3» за участі Ольги Стефанішиної, віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції (жовтень, 2021 року)

У 2019 році світ побачив перший рейтинг європейської інтеграції українських регіонів під назвою «Євромапа». Для нас особливо приємно було з'ясувати, що за окремими показниками східні та південні області випереджали західні регіонів, які вважалися апоріорі більш європейськими через близькість до ЄС і через вищу суспільну підтримку єврокурсу держави. Євроінтеграційні успіхи ми обговорювали у Запоріжжі, Маріуполі, Дніпрі, Одесі, Сумах, Херсоні та інших містах України. Ознайомитися з останньою, третьою, «Євромапою» можна за цим посиланням: <http://neweurope.org.ua/vidbulasya-prezentatsiya-dosidzhennya-yevromapa-3-rejtyng-yevropejskoyi-integratsiyi-oblastej-ukrayiny-19-10-2021/>

ГОЛОС ІНТЕЛЕКТУАЛІВ

Чотири роки тому наш центр підготував до публікації збірку есеїв українських інтелектуалів «Нова Європа» – ми прагнули разом із відомими українцями розібратися, якою має бути майбутня Європа, і яке місце України в цій новій Європі (разом із Видавництвом «Старого Лева»). Книга увійшла до списку найкращих книг 2018 року за версією Українського ПЕН-Клубу. Одним із її авторів, до речі, був нинішній міністр закордонних справ Дмитро Кулеба.

Презентація збірки есеїв «Нова Європа» у Києві. На фото: Альона Гетьманчук, Катерина Зарембо, Дмитро Кулеба та Мар'яна Савка (5 жовтня 2018 року)

«Маю сумнів, чи в ЄС оцінять гасла «Україна — це Європа», допоки вони звучатимуть з вуст винятково українців. Гасло «Україна — це Європа» набуде зовсім іншої цінності, якщо його ствердно вимовлять у Берліні, Парижі і Римі», –

написала в своєму есе Альона Гетьманчук, директорка Центру «Нова Європа». Сьогодні ми нарешті почули голоси з Берліна, Парижа та Рима: Україна – це Європа!

Ось тут більше думок інтелектуалів із приводу європейського майбутнього України:

<http://neweurope.org.ua/novu-yevropu-prezentuvaly-v-kyievi/>

ДОСЛІДНИЦЬКІ ЗУСИЛЛЯ

Дослідницькі зусилля. Ми приділяли велику увагу тому, аби наші комунікаційні ініціативи спиралися на солідну дослідницьку основу. Значний аналітичний доробок не так давно було представлено в рамках проєкту «Між асоціацією і членством: що може бути наступною метою України у відносинах із ЄС?» (<http://neweurope.org.ua/project/modeli-chastkovoyi-integratsiyi-do-yes-na-osnovi-prikladiv-p-yatyi-krayin-regioniv/>).

Вагома частина наших аналітичних документів присвячена сприйняттю України суспільствами країн-членів Європейською Союзу, а також сприйняттю українцями європейської інтеграції. До речі, наш центр і раніше відзначав, що багато європейських суспільств були більш далекоглядними, аніж їхні уряди. Наприклад, наше дослідження від 2020 року показало, що фактично половина німців виступали за майбутнє членство України в ЄС. Соцопитування ж, яке на наше замовлення провела компанія Kantar у Франції, Німеччині та Нідерландів 9–13 червня цього року, засвідчило, що більше 60% респондентів (серед тих, хто визначився) виступають за якомога швидше надання Україні кандидатського статусу. За цим посиланням більше: <http://neweurope.org.ua/analytics/en-public-opinion-in-germany-france-and-the-netherlands/>

Дослідження «Як сприймають Україну в країнах ЄС?» (листопад, 2020)

КАНДИДАТСЬКИЙ СТАТУС

Альона Гетьманчук
і Лео Літра від
«Нової Європи»
зустрічаються з
заступницею міністра
з європейського
співробітництва
Нідерландів Анітою ван
де Енде та її командою
(травень, 2022)

ТАК!

Звичайно, найактивніші зусилля щодо кандидатства випали на останні місяця. Наші аналітики перебували з адвокаційним візитом у Парижі, Берліні та Гаазі – провели переговори з тими, хто безпосередньо впливає на ухвалення рішень у європейських питаннях. Підготували аналітичні матеріали з чіткими аргументами, чому Європейський Союз виграє від інтеграції України; відповіли на страхи європейців, які скептично ставились до надання Україні статусу кандидата. Ініціювали разом із партнерами звернення до ЄС від українських громадських організацій про надання Україні кандидатства уже в червні цього року – понад 200 організацій поставили під ним свої підписи (безпрецедентна акція в історії України). Провели також згадане вище соціологічне опитування. Більше про наші останні зусилля на нашій сторінці:

<http://neweurope.org.ua>

Звичайно, ми не хотіли би перебільшувати власні зусилля на українському шляху повернення до Європи. Адже нам у цьому допомагали сотні друзів із партнерських аналітичних центрів, громадських організацій, дипломатів, політиків як в Україні, так і за кордоном. Однак, поза сумнівами, без зусиль кожного українця справа наближення України до ЄС була би марною і нездійсненною.

Хоробрість, відвага українських жінок і чоловіків на лінії фронту, в тилу – це незамінний і найістотніший внесок в нову Україну в новій

Європі, за яку має завдячувати кожен європеець, кожен, хто стоїть на кращій стороні історії – на стороні правди.

